

บันทึก

เรื่อง ทหหรือปัญหาการนับระยะเวลาตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล

กรมสารบรรณ คณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารได้ส่งเรื่องดังกล่าวข้างบนให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นโดยหนังสือที่ ๒๕๕๔ กม.๑-๕/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๐๑

กรณีปรากฏว่าสมาชิกสภาแห่งสภาเทศบาลต่าง ๆ รวม ๑๑๔ เทศบาลได้ครบกำหนดออกตามวาระในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๐๑ และกระทรวงมหาดไทยได้ให้จังหวัดต่าง ๆ ประกาศกำหนดวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๑ เป็นวันเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลชุดใหม่พร้อมกันทั้งหมด ซึ่งขณะนี้เทศบาลต่าง ๆ กำลังทำการรับสมัครและดำเนินการเลือกตั้งอยู่

โดยที่มีปัญหาเกี่ยวกับการนับระยะเวลาตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๒ อยู่บางประการ คือ ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่า ก่อนวันเลือกตั้งสิบห้าวัน ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนประชุมกันเป็นครั้งแรกตั้งแต่เวลา ๘.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๖.๐๐ นาฬิกา ณ ที่ลงคะแนน เพื่อพิจารณาคำร้องและแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และในวรรคสองของมาตราเดียวกันนี้บัญญัติว่า ก่อนวันเลือกตั้งสามวัน ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนประชุมกันอีกครั้งหนึ่ง ตั้งแต่เวลา ๘.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๖.๐๐ นาฬิกา ณ ที่ลงคะแนนนั้น เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามคำสั่งศาลเช่นนี้ ปัญหาที่ว่า กำหนดวันประชุมครั้งแรกของคณะกรรมการตรวจคะแนนก่อนวันเลือกตั้ง ๑๕ วัน และวันประชุมครั้งที่สองก่อนวันเลือกตั้ง ๓ วัน จะควรกำหนดวันใดจึงจะถูกต้องตามหลักการนับระยะเวลาตามกฎหมาย กล่าวคือ จะนับวันที่ทำการประชุมเป็นวันแรกของระยเวลานั้นด้วยหรือไม่ ดังตัวอย่างเช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลคราวนี้ กำหนดเลือกตั้งในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๑ จะควรกำหนดวันประชุมครั้งแรกในวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๐๑ หรือวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๐๑ และวันประชุมครั้งที่สองจะควรกำหนดวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๐๑ หรือวันที่ ๑๕ พฤษภาคม

กระทรวงมหาดไทยมีความเห็นว่า ตามหลักการทั่วไปในการนับระยะเวลาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๘ บัญญัติว่า ถ้าระยเวลานับเป็นวันก็ดี สัปดาห์ก็ดี เดือนหรือปีก็ดี ห้ามมิให้นับวันแรกแห่งระยเวลานั้นรวมคำนวณเข้าด้วย เว้นแต่จะเริ่มการในวันนั้นเอง ตั้งแต่เวลาอันเป็นกำหนดเริ่มทำงานกันตามประเพณีโดยที่พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลมิได้กำหนดวิธีการนับระยะเวลาไว้เป็นอย่างอื่นจึงจะนับวันที่ทำการประชุมรวมเข้าในกำหนดระยเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ไม่ได้ กล่าวคือ การประชุมตามมาตรา ๓๘ ทั้งสองกรณี จะต้องเว้นระยะเวลาไว้ก่อนถึงวันเลือกตั้งเต็ม ๑๕ วัน และ ๓ วัน ตามลำดับ คือ ทำการ

ประชุมครั้งแรกในวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๐๑ และประชุมครั้งที่สองในวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๐๑ ซึ่งได้สั่งให้เทศบาลทุกแห่งถือปฏิบัติไปแล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหา ดังกล่าวแล้ว ขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่พึงพิจารณาในเรื่องนี้มีเพียงว่า จะนับวันแรกของระยะเวลาสิบห้าวัน หรือสามวันโดยลำดับรวมคำนวณด้วยหรือไม่เท่านั้น เมื่อได้พิจารณากฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาเทศบาลแล้วก็ไม่ปรากฏว่ามีบทมาตราใดที่บัญญัติเรื่องการนับระยะเวลาไว้เป็นพิเศษ แตกต่างจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉะนั้น จึงต้องถือตามหลักทั่วไปตามมาตรา ๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งบัญญัติว่า ถ้าระยะเวลานับเป็นวันก็ดี สัปดาห์ก็ดี เดือน หรือปีก็ดี ท่านมิให้นับวันแรกแห่งระยะเวลานั้นรวมคำนวณเข้าด้วย เว้นแต่จะเริ่มการในวันนั้นเอง ตั้งแต่เวลาอันเป็นกำหนดเริ่มทำการงานกันตามประเพณี ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา จึง เห็นว่าต้องทำการประชุมครั้งแรกในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๐๑ และประชุมครั้งที่สอง ในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๐๑ ทั้งนี้ด้วยเหตุผลว่า เป็นกรณีที่เข้าไปในข้อยกเว้นตอนท้ายของมาตรา ๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังกล่าวแล้ว โดยเริ่มประชุมตั้งแต่เวลา ๘.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๖.๐๐ นาฬิกา ตามที่กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลได้กำหนดไว้

(ลงชื่อ) เสกล บุญยัษฐิติ

(นายเสกล บุญยัษฐิติ)

รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ลงชื่อแทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๐๑